

ODPRTA VALUTNA TRŽIŠČA BREZ «POTRESA»

Skromna izguba vrednosti dolarja v Italiji, Franciji in Veliki Britaniji

Samo v Zahodni Nemčiji in Nizozemski je dolar pridobil nekaj točk - V Avstriji prosta menjava ameriške valute

RIM, 23. — V Italiji so bila danes po enem tednu ponovno odprta vsa valutna tržišča, ki so bila zaprta zaradi Nixonovih valutnih in gospodarskih ukrepov. Z današnjim dnem je bila v teoriji uvedena nihajoča menjava dolarja čeprav so v praksi italijanske monetarne oblasti uvedle nadzorstvo. Hkrati pa je italijanska oblast danes preklicala prepise, ki so določali stalno menjavo turističnih dolarjev.

Gradiščanski Hrvati zahtevajo uporabo slovenščine

DUNAJ, 23. — Po vesteh agencije ANSA so bile prejšnje noči na področju, kjer žive gradiščanski Hrvati, table z oznakami krajev prekrite z lepki, v katerih se zahteva, da avstrijska vlada izvaja svoje obveznosti v odnosu do nacionalnih manjšin ter zlasti glede pravice uporabe slovenščine in hrvaščine.

V letih je rečeno, da uporaba Avstrija dvojno mero. Sama ignorira lastne probleme v odnosu do manjšin, istočasno pa se hvaleži svojemu posredovalno vlogo med Zahodom in vzhodom, se predstavlja kot braniteljica ljudskih interesov ter istočasno kot primer srečne in pravične rešitve vprašanih manjšin. Ta naša akcija je poziv Avstriji, da končno izvede svoje obveznosti, ki izhajajo iz dveh državnih pogodb.

Toda na valutnem trgu je do padca dolarja v Rimu kotral med 617 in 619 lirami. Popoldne in zvečer pa se je vrednost dolarja nekoliko znižala in se je sukala med 612 in 616 lirami. Tudi glede ostalih valut v Rimu ni bilo pomembnih premikov.

V Milanu je valutni trg danes takoj po odprtju izredno zaživel, zlasti pa je bilo veliko povpraševanja po dolarju in zahodnemški marki. Kljub temu se je vrednost dolarja sukala med 617,50 in 618 lirami in se dejansko ob koncu dneva zaključila s 617,00 lire, medtem ko je znašala vrednost dolarja 13. avgusta, se pravi pred Nixonovimi ukrepi, 620,50 lire. Značilno je, da je presejal padla vrednost dolarja v bankovcih, ki so jih menjavali po 607,50 lire, medtem ko so jih 13. avgusta menjavali po 617,50 lire.

Presednik vlade Colombo se je danes ponovno sestel z zakladnim ministrom Ferrari-Agradijem in guvernerjem «Banca d'Italia» Carlujem, s katerima je proučil položaj ob ponovni odprtju menjalnih tržišč.

Po sestanku je Ferrari-Agradij izjavil, da so s predsednikom vlade proučili predvsem vprašanja, ki se nanašajo na prihodnja mednarodna srečanja na katerih bodo razpravljali o mednarodni monetarni krizi. Jutri se bo predsednik Colombo ponovno sestel s Ferrari-Agradijem in Carlujem. Tudi v ostalih zahodnoevropskih državah je bil valutni trg ob današnjem odprtju precej miren. V Parizu ni prišlo do nobenega preseženja na trgu tako imenovanega «trgovinskega franka», ki je ohranil po sklepu vlade staro pariteto. Na trgu gibanja kapitalov, na katerem so uvedli nihajoči frank, prav tako ni prišlo do preseženja. Čeprav je dolar v poznih jutranjih urah izgubil približno 2 odstotka na uradni tečaj, so se valutarne operacije zaključile precej mirno in je dolar izgubil samo 1,6 odstotka. V pariških finančnih krogih ugotavljajo, da dejanska monetarna kriza še ni počila in da so finančni operaterji zelo previdni, ker pričakujejo, kaj bodo odločili na prihodnjih mednarodnih srečanjih.

Kot v Italiji in Franciji, tudi v Londonu in drugih zahodnoevropskih prestolnicah ni prišlo do večjih razlik pri menjavi dolarja. Razen v Zahodni Nemčiji in v Nizozemski, kjer je ameriška valuta pridobila nekaj točk. Značilno je, da je bil japonski jen na londonskem trgu, kjer sicer uradno ne kotvira, izredno iskani in se je njegova vrednost v odnosu do dolarja povečala za 25 odstotkov.

IZ Dunaja poročajo, da je avstrijska vlada na izredni seji sklenila uvesti prosto menjavo dolarja in obdržati nespremenjene tečaje šilinga z ostalimi evropskimi valutami.

IV. kongres mednarodne zveze za obdelavo podatkov

V Ljubljani 2500 delegatov iz 45 držav

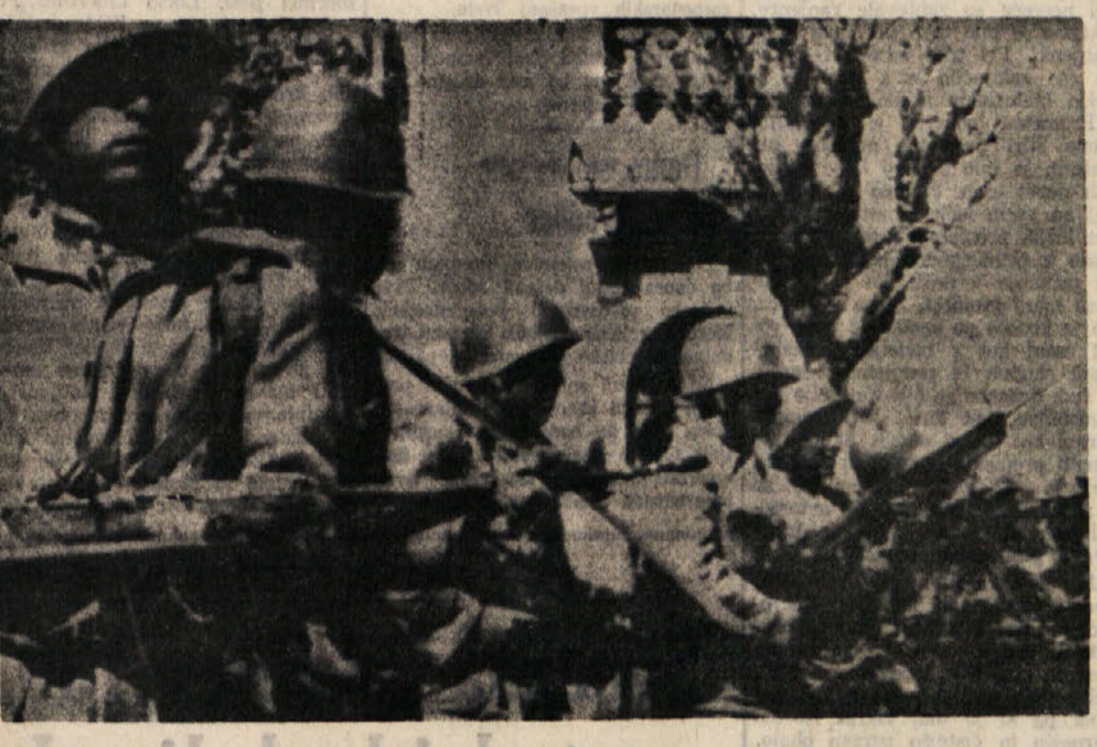
(Od našega dopisnika)
LJUBLJANA, 23. — Pod pokroviteljstvom predsednika Tita se je pričel danes v Ljubljani v navzočnosti 2500 delegatov iz 45 držav, med njimi 250 jugoslovanskih strokovnjakov IV. kongres mednarodne zveze za obdelavo podatkov. V svojem sporočilu kongresu je predsednik Tito izrazil prepričanje, da bo kongres prispeval k razvoju sodobnega načina obdelave podatkov in opozoril na nove odgovornosti, ki jih pri človeštvu postavlja stalen napredek sodobne tehnike. Udeležencem kongresa je zaželel dobrodošlico v imenu kongresnega odbora predsednik republikega izvršnega sveta Stane Kavčič, medtem ko je v imenu predsednika Tita odprl kongres podpredsednik predsedstva SFRJ Krste Červenkovski.

sednik Tito izrazil prepričanje, da bo kongres prispeval k razvoju sodobnega načina obdelave podatkov in opozoril na nove odgovornosti, ki jih pri človeštvu postavlja stalen napredek sodobne tehnike. Udeležencem kongresa je zaželel dobrodošlico v imenu kongresnega odbora predsednik republikega izvršnega sveta Stane Kavčič, medtem ko je v imenu predsednika Tita odprl kongres podpredsednik predsedstva SFRJ Krste Červenkovski.

BRUSELJ, 23. — Nizozemska, Belgija in Luksemburg so predlagali ostalim trem članicam Evropske gospodarske skupnosti sklicanje sestanka za obravnavo monetarnih vprašanj 2. in 3. septembra in ne 13. septembra, kot je ministrski svet EGS nedavno sklenil v Bruslju.

VOJSKA V BOLIVIJU V KRVI ZATRLA ODPOR DELAVCEV IN ŠTUDENTOV

Na oblasti triumvirat desnice

La Paz — Vojski stražijo cesto v bližini univerze, v katero so se za barikadirali oboženi študentje

Letala so bombardirala študente v univerzi Torrez se je umaknil, ko je letalstvo prešlo na stran zarotnikov

LA PAZ, 23. — Desničarski zarotniki so se s pomočjo vojske polastili oblasti v Boliviji. Drzavo vodi sedaj triumvirat, ki ga sestavljajo general Jaime Floritino Mendiala (poveljnik vojske v Cochabambi), polkovnik Hugo Banzer (načelnik vojaške akademije) in Andrež Selich (voditelj «rangerjev», ki jih je izvežbala CIA). General Juan Jose Torrez se je zatekel v neko tuje veleposlanstvo, skupine študentov in delavcev pa se medtem še borijo z orožjem, ki so ga zadnji trenutek dobili. Vesti iz Bolivije je sicer malo, zadnje podatke oddajajo nekatere bolivijske radijske postaje, ki so v rokah zarotnikov.

Dejansko so se zarotniki polastili oblasti po petnajstih urah boja. Medtem ko je bilo razmerje sil v soboto zvečer še nejasno in so se po ulicah bolivijskega glavnega mesta odvijali ostri spopadi med vojsko in delavci ter študenti pod vodstvom sindikalnih voditeljev, je ponoči podprlo zarotnike tudi letalstvo, kar je bilo za Torreza usodno. Zjutraj so zarotniki bombardirali zadnja oporišča delavcev in študentov, medtem ko so Torrez in njegovi najbližji sodelavci zapustili vladno palačo in se zatekli v tuja veleposlanstva. Po prvih vesteh, naj bi Torrez prošil za zatočišče apostolsko nunciaturu, ki je kasneje zanikala vest. Žal se, da je Torrez in še nekatere ministre sprejelo peruško veleposlanstvo v La Paz.

Zarotniki so že v soboto ponoči zasedli vse radijske postaje, do katerih so začeli oddajati vesti o državnem udaru. Banzer je tudi spregovoril ljudstvu in ga pozval k sodelovanju. Torrez je obtožil «demagogije» in zaključil, «da rdeča zastava ne bo v Boliviji prekrila trobojnice». Takoj nato je triumvirat imenoval tudi dva ministra «za vladne in notranje zadeve» Maria Gutierrez — predstavnika desničarske «socialistične» falange — in Girarda Humboldta — voditelja nacionalistične revolucionarne gibanja.

Zanimivo je pri tem zopetno sodelovanje «socialistične» falange in nacionalistične revolucionarne gibanja. Prvič sta po stoletnem sodelovanju stranki sodelovali ob organiziranju državnega udara leta 1962, vendar sta se malo kasneje tudi odčlenili in sledilo je zatiranje falange. Ključne vloge so imele tudi nekatere osebnosti, ki sestavljajo sedanji vladni triumvirat. Omenili smo, da je Andrež Selich vodil odedru «rangerjev», ki je umoril Che Guevara, ko so ga ranjenega ujeti po dolgem zasledovanju.

Zadnji, ki so se davi v La Pazu še kreviču upirali vojaškim odredom, so bili študentje, ki so okoli univerze postavili barikade. Letalstvo pa je tudi nje prišlo, da so klonili. Nekateri predstavniki rdečega kriza in vatikanski diplomati so se ponudili za posredovalce. Bilo je sklenjeno kratko premirje, da bi študentje lahko zapustili univerzo in se podali domov ali na kako tuje poslanstvo, ki bi jim jamčilo pot v tujino. Študentje pa so odklonili pomoč s Chejevim geslom «Domovina ali smrt» («Patria o muerte! Venceremos!») ter začeli z zadnjimi močmi streljati na vojske, ki so obkoljevali univerzo. Število žrtev med spopadom, ki je po vsej verjetnosti bil zadnji, ni znano. Letala «mustang», ki so bombardirala univerzo, so odletela po 20 minutah, narkar je zavlada popoln mir. Tudi o žrtvah in ranjenih med ostalimi spopadi ni vesti. Zadnji uradni podatki poročajo o 50 človeških žrtvah in 200 ranjenih, te številke pa so očitno hote premaghne.

Zvečer so novi bolivijski ministri — za finančne zadeve Raula Mesa Pelaeza, za zunanje zadeve Gutierrez in za delo Humbold ter notranji minister Selich — podali prve izjave časnikařem. Humbold je sicer poudaril, da bodo skušali ustvariti nova delovna mesta za bolivijsko ljudstvo, ni pa odgovoril na vprašanje, če bo vlada priznala sedanje delavske sindikate in njih voditelje. Minister Selich je zanikal, da bi bil v La Pazu politični jetnik, priznal pa je, da jih je precej v Santa Cruzu. Šlo naj bi v glavnem za vojske, ki so očitno nameravali do zadnjega podpirati generala Torreza.

Današnja moskovska Pravda objavila dalje poročilo o včerajšnjih proslavi in dobesedno besedilo poslanice, ki jo je ob tej priložnosti poslala romunskemu vodstvu sovjetska trojka. V poslanici se podčrtnjuje pomembnost sodelovanja med SZ in Romunijo, velika pomoč, ki jo je nudila Sovjetska zveza in pomembni rezultati, ki so bili doseženi na osnovi gospodarskega sodelovanja v okviru SEV.

Bolivija dežela državnih udarov

Roke rangerjev in polkovnikov, s katerih se niso izginili madeži krvi Ernesta «Che» Guevara, so spet prijele za vajo v deželi, kjer je ponekod resnična taka, da na meji ločijo tudi tihotapce s kruhom. Z državnim udarom so zrušili vlado generala Torreza, ki je kriva za poskus nacionalizacije ameriških bank in rudnikov, pa čeprav proti plačilu. Tako se je v Boliviji končala doba zmerne demokracije in poskusa dialoga z rudarskimi sindikati in študenti, vrača se doba udinjanja imperialističnemu velikanu s severa in podpiranja njegovim koristim na tej strateški točki zelene celine — Latinske Amerike.

Bolivija je v sto letih dožvela več kot 170 državnih udarov, medtem ko resnične demokracije volitve lahko štejemo na prste. Seji vojaških junov so bili vpleteni v mrežo prodajalcev mamil in agenti CIA, kot ve povedati nekdanji notranji minister Arguedas, zato morajo trditelj, da bo tudi novi triumvirat sel po tej poti do prihodnjega državnega udara, ni preveč toegana.

In vendar Torrezevo leto vladanja ni bilo zaman. V stopji protislovnosti ni preveč zapuht ljudstvo, zapustil pa mu je nekaj: slutnja demokracije, torej revolucije, in desetisoče pušk in nabojev. To ni malo in novi «gorillas» se tega dobro zavedajo.

NA VČERAŠNJEM 33. ZASEDANJU

Štirje veleposlaniki dosegli načelni sporazum o Berlinu

Sporazum obravnava promet med Berlinom in Zahodno Nemčijo ter med obema Berlinoma, status Berlina in odprtje sovjetskega konzulata

BERLIN, 23. — Veleposlaniki štirih veselij, ki so zmagovito zaključile svetovno vojno proti nacizmu, so se danes dogovorili glede besedila sporazuma, ki ga bodo predložili svojim vladam. To je bil 33. sestanek, ki je trajal pet ur in se je vršil v američkem veleposlanstvu. Sovjetski veleposlanik Abramov je takoj potem izjavil: «Vse smo dokončali». Ameriški veleposlanik Rush pa je dejal: «Sedaj imamo besedilo, ki ga bomo predložili našim vladam».

Sporazum se sestoji v bistvu iz štirih poglavij in predvideva dokaj zapleten postopek: 1. sporazum med štirimi veseljami o Berlinu, ki ga bodo podpisali štirje veleposlaniki, kadar ga bodo odobrile njih vlade; 2. sporazum med obema Nemčijama, ki ga morata podpisati obe državi še letos pozimi; 3. zaključni protokol, ki ga bodo parafirali v začetku septembra in podpisali, takrat ko bo sprejel sporazum med obema Nemčijama. Sporazum med štirimi veleposlaniki obsega zapletena vprašanja prometa med Zahodno Nemčijo in Berlinom, statusa berlinskih prebivalcev, statusa Berlina in odprtje sovjetskega konzulata v zapadnem delu Berlina.

Med spornimi vprašanji je bil promet med zapadnim Berlinom in Zahodno Nemčijo. Do sedaj je nadzorstvo izvajala policija Vzhodne Nemčije. Prišlo je do stalnih težav, ki so odražale odnose med obema Nemčijama, sedaj je prevzela Sovjetska zveza jantstvo, da se bo promet razvijal brez zaprek. Nadzorstvo bo omejeno in ga sploh ne bo za blago, ki ga bodo prevažali v plombriranih vagonih ali tovornjakih. Vzhodnonemška policija bo pregledovala samo osebne izkaznice, ne bo pa več treba plačati cestnine, za kar se bosta dogovorili obe Nemčiji o enkratnem prispevku.

Berlinski zdaj bo ostal, vendar predvideva sporazum, da bodo lahko izdajali propustnice, o čemer pa bosta razpravljala berlinski zapadni senat in županstvo vzhodnega Berlina, kar bo predstavljalo drugo poglavje dokončno sprejetega sporazuma.

Glede statusa Berlina so se dogovorili o kompromisni rešitvi tako da ne bo več prišlo do demonstrativnih političnih akcij v zahodnem Berlinu, kjer ne bodo več volili predsednika republike, ne bo se sestajal več parlament, vlada in podobno, potrdili pa so kulturne, gospodarske in finančne vezi med Zvezo nemško republiko in zahodnim Berlinom, kjer bodo ostali vsi že obstoječi uradi, lahko se bodo sestale parlamentarne komisije, ki bodo razpravljale o berlinskih vprašanjih. Sprejeto je bilo načelo, da Bonn lahko zastopa zapadni Berlin v tujini, da spada to mesto avtomatično v okvir trgovskih političnih in drugih sporazumov, ki jih bo, ali jih sprejela, zapadna Nemčija z drugimi državami z izjemo kakršnega koli sporazuma vojaškega značaja.

Velikošumarske počitnice so se dejansko zaključile. Na mejnih prehodih z Jugoslavijo je bil te dni velik promet turistov, ki se vračajo iz Jugoslavije. Na sliki vidimo dolgo vrsto avtomobilov, ki čakajo pred prehodom pri Pesku. (Poročilo berite na 2. strani).

Dogovorili so se, da bo Sovjetska zveza otvorila v zapadnem Berlinu svoj generalni konzulat, da pa bodo sovjetski diplomati akreditirani pri zavezniških pooveljstvih.

Vest o sporazumu je danes komentiral glasnik zvezne nemške vlade Ruediger von Wechmar, ki je napovedal, da se bo jutri sestala vlada ter da ne bodo objavili dokončnega besedila, dokler ne bodo dosegli sporazuma o vseh vprašanjih. V tej zvezi so še napovedali sestanek med predstavnikih obeh Nemčij, ki bo mnogo prej, kot je bilo prvotno predvideno. Predstavniki nemške vlade je izrazil očitno zadovoljstvo, kar je tudi mnenje zahodnonemške berlinske župana Klaus Schuetzta, ki je dejal, da so spopostavili življenjske interese berlincanov. Vzhodnonemška agencija ADN je dala sporazumu prečinen poudarek in napovedala, da se bosta že 26. avgusta sestala oba državna tajnika Bahr in Kohl, ki se bosta razgovarjala o vseh vprašanjih, ki so v zvezi z izvajanjem sporazuma v neposredni pristojnosti dveh Nemčij.

Nobene spremembe v jugoslovanskem plačilnem režimu

BEGRAD, 23. — Svet guvernerjev Narodne banke je danes po razpravi o položaju, ki je nastal na svetovnem denarnem trgu z zadnjimi ukrepi vlade ZDA, ocenil, da ni potrebno sprejeti nobenih sprememb v plačilnem prometu z inozemstvom in da se vse transakcije tudi v bodoče opravljajo v okviru obstoječih prepisov.

Glasnik OZN je danes v New Yorku izjavil, da je generalni tajnik U Thant zelo zadovoljen z berlinskim sporazumom, saj pomeni dobo nadaljnega razvoja odnosov med Vzhodom in Zahodom ter pomemben korak k utrditvi miru.

Sporazum o Berlinu tudi omogoča širšo diplomatsko akcijo ter predstavlja pomemben uspeh nove Brandtove politike do Vzhoda. Sedaj je postala možna ratifikacija sovjetsko-nemške in poljsko-nemške pogodbe, ki ureja ozemeljska vprašanja. Napravljen je bil tudi pomemben korak k sklicanju evropske konference o varnostni in da bi lahko prišlo do zmanjšanja oborožitve v Evropi.

BEGRAD, 23. — V Beogradu bo od 9. do 15. septembra 8. mednarodni kongres posvečen predzgodovini.

CAO KY NE BO KANDIDIRAL

Obsodil je prevarantske manevre predsednika Thieuja

SAIGON, 23. — Cao Ky je danes izjavil, da ne bo kandidiral na volitvah, ker bodo volitve enostavna farsa ter da so jih že vnaprej pripravili, zaradi česar noče sodelovati pri manevrih, da se ohrani sedanji monopol oblasti. Dejal je, da potrebujejo novo politično vodstvo, ki naj ga izbere ljudstvo z demokratičnimi in svobodnimi volitvami, da se ga mobilizira za boj, ki ga bodo morali voditi. Cao Ky je obsodil «prevarantske manevre predsednika Thieuja» in je dejal, da se je predsednik poslužil vrhovnega sodišča za svoje namene in je tako najprej zavrnil njegovo kandidacijo, nato ga je proglasil za kandidata, čeprav se ni pritožil na proglas sodišča. Prisotni vietnamski novinarji so z aplavzom pozdravili odločitev Cao Kyja, da se ne bo predstavljal na volitvah.

V ozadju vseh teh zapletenih in tudi dokaj prozornih manevrov o kongresu predsedniških volitev v Južnem Vietnamu je ameriški veleposlanik Bunker, ki je skušal na vsak način ustvariti zunanji videz demokratičnih volitev, za kar je potreboval ustreznega protikandidata. Sedaj je položaj postal tako zapleten, da je sploh vprašanje, če bo do volitev prišlo.

Proslava osvoboditve Romunije

Prisotnosti predsednika vlade SZ in kitajske vojaške delegacije
BUKAREŠTA, 23. — V nedeljo so svečano proslavili 27. obletnico osvoboditve Romunije z veliko vojsko parado, kateri je sledila po vjoka prebivalcev glavnega mesa

CAO KY NE BO KANDIDIRAL

Obsodil je prevarantske manevre predsednika Thieuja

SAIGON, 23. — Cao Ky je danes izjavil, da ne bo kandidiral na volitvah, ker bodo volitve enostavna farsa ter da so jih že vnaprej pripravili, zaradi česar noče sodelovati pri manevrih, da se ohrani sedanji monopol oblasti. Dejal je, da potrebujejo novo politično vodstvo, ki naj ga izbere ljudstvo z demokratičnimi in svobodnimi volitvami, da se ga mobilizira za boj, ki ga bodo morali voditi. Cao Ky je obsodil «prevarantske manevre predsednika Thieuja» in je dejal, da se je predsednik poslužil vrhovnega sodišča za svoje namene in je tako najprej zavrnil njegovo kandidacijo, nato ga je proglasil za kandidata, čeprav se ni pritožil na proglas sodišča. Prisotni vietnamski novinarji so z aplavzom pozdravili odločitev Cao Kyja, da se ne bo predstavljal na volitvah.

V ozadju vseh teh zapletenih in tudi dokaj prozornih manevrov o kongresu predsedniških volitev v Južnem Vietnamu je ameriški veleposlanik Bunker, ki je skušal na vsak način ustvariti zunanji videz demokratičnih volitev, za kar je potreboval ustreznega protikandidata. Sedaj je položaj postal tako zapleten, da je sploh vprašanje, če bo do volitev prišlo.

Proslava osvoboditve Romunije

Prisotnosti predsednika vlade SZ in kitajske vojaške delegacije
BUKAREŠTA, 23. — V nedeljo so svečano proslavili 27. obletnico osvoboditve Romunije z veliko vojsko parado, kateri je sledila po vjoka prebivalcev glavnega mesa

VERJETNO OD 25. DO 29. SEPTEMBRA

Ponovne, vendar še neuradne vesti o obisku Brežnjeva v Jugoslaviji

Obisk generalnega tajnika KP SZ so zelo dobro pripravili Sklicevanje na osnovna načela beogradske deklaracije iz l. 1955

(Od našega dopisnika)
BEGRAD, 23. — Po uradno še nepotrdjenih vesteh bo generalni tajnik KP Sovjetske zveze Leonid Brežnev konec septembra, verjetno od 25. do 29. septembra obiskal Beograd. Brežnev je zadnjič obiskal Jugoslavijo septembra 1966.

Obisk generalnega tajnika KP Sovjetske zveze, ki je bil, kot kaže, zelo skrbno pripravljen, bo — daljšem predledku prvi sestanek med vodstvom Sovjetske zveze in Jugoslavije, katerih osnove sodelovanja so bile postavljene z znano beogradske deklaracije 1955. leta. Osnovna načela te deklaracije, ki so bila pozneje potrjena z moskovsko deklaracijo, so med drugim vključevale neodvisnosti suverenosti, nje in razvoji miroljubne koeksistence med drugimi, priznanje, da je notranji ureditelj in izbira oblike razvoja vsake države. Ta načela so bila večkrat tudi pozneje potrjena v različnih odnosih med obema državama, med drugim zadnjič septembra 1969. leta med uradnim obiskom zunanjega ministra Gromiča v Jugoslaviji.

Razvoj jugoslovansko-sovjetskih odnosov je, do prenehanja informbirovske zonie in obnovitvi odnosov 1955. leta na omenjenih načelih beležil razne faze in dosegel največjo točko ob intervenciji držav varšavskega pakta pod vodstvom Sovjetske zveze na českoslovaškem. To intervencijo je Jugoslavija ocenila kot grobo kršitev načel, ki jih je Sovjetska zveza priznala z beogradske deklaracije kot osnovna načela v odnosih med državami, posebno med socialističnimi državami.

Ščasoma, čeprav Jugoslavija ni sprejela svoje ocene intervencije na českoslovaškem, je v sovjetsko-jugoslovanskih odnosih prišlo do izboljšanja ozračja, katerega rezultat je bil obisk bivšega predsednika zveznega izvršnega sveta Mitje Ribičića v Moskvi, med katerim so bila urejena nekatera vprašanja s področja meddržavnih odnosov. Zadnje čase je ponovno prišlo do ohladitve v odnosih zaradi vojaških manevrov držav varšavskega pakta na Madžarskem in napovedanih podobnih manevrov v Bolgariji, ki jih je jugoslovanski tisk ocenil kot poskus določenega pritiska Sovjetske zveze na Jugoslavijo.

Tito in Brežnev se bosta poleg izmenjave misli o aktualnih mednarodnih vprašanjih, vsekakor pogovorila tudi o stanju v mednarodnem komunističnem in delavskem gibanju, o odnosih med socialističnimi državami, (posebno o odnosih med Sovjetsko zvezo in Kitajsko) in o vprašanjih, ki od časa do časa kalijo v odnosih Jugoslavije z ostalimi socialističnimi državami, posebno v Bolgariji zaradi neneznega zanikanja obstoja makedonske nacije in nekaterih celo revanšističnih zahtev. Jugoslovanska javnost je namreč prepričana, da Bolgarija brez podpore Sovjetske zveze ne bi vztrajala na teh nerazumnih stališčih.

BOZO BOZIC
BEGRAD, 23. — Okrožno sodišče v Beogradu je danes potrdilo odlok okrožnega javnega tožilstva o prepovedi razpečevanja najnovejših številke znanstvenega časopisa «Kultura», v katerem je bil objavljen članek, ki ga je pred 26 leti napisal pokojni Nikolaj Berdijajev, v katerem se po mnenju sodišča med drugim na žaljiv način govori o značaju Sovjetske zveze in so-

IZ PODATKOV PROMETNE POLICIJE

V nedeljo je po naših cestah krožilo nad 65 tisoč vozil

Izreden promet na vseh mejnih prehodih - Kljub izrednemu navelu se je promet odvijal brez hujših zapletljiv in brez hujših nesreč

Pasja vročina in izreden promet na cestah sta bila glavni značilnosti prve posmrtnice nedelje. Po sobotni nočni nevihti, ko je kazalo, da bosta dušiljivo ozračje in od dolge, uniječaje suse izmognana pokrajina...

niki so zabeležili šest lažjih prometnih nesreč, od teh pa se jih je kar pet pripetilo v mestu in samo tri nesreče so zahtevale ranjence. Skupno je bilo tako pet ljudi lažje ranjenih. Pri treh nesrečah pa se je vse zaključilo le s strahom in lažjo materialno škodo na vozilih.

Da bo slika nedeljskega prometa jasnejša, objavljamo nekaj podatkov, ki smo jih zbrali na poveljstvih prometne policije in orožnikov. Po cestah naše pokrajine je po mnenju prometne policije krožilo samo v nedeljo nad 65 tisoč vozil. To je izredno število, če pomislimo, da so v nedeljo pred velikim šmarnom prešli 55 tisoč vozil, na samo nedeljo velikega šmarna pa še manj. Največji promet so zabeležili na državni cesti 202 ter na cestah, ki vodijo k mejnim prehodom. Točnih podatkov o vseh nedeljskih prehodih sicer še niso poročili, vendar se da sklepati, da je mejo prekorajilo nad 400.000 potnikov.

Pa še vprašanje, kam vse so v nedeljo odpotovali Tržačani. Kot običajno se je precej ljudi odpravilo k morju, tako da je bilo na glavnih plažih v popoldanskih urah težko najti parkirni prostor. Največ ljudi pa si je tudi tokrat izbralo mirnejšo in čistejšo istsko obalo. Precej prometa je bilo tudi v Ljupci. Mejni prehod pri Bazovici ni bil še nikoli tako promet, čeprav je to prehod druge kategorije, čez katerega gre lahko samo omejeno prebivalstvo. Ob tem si lahko mislimo, kakšen je šel bil promet na mejnih prehodih pri Fernetičih, Pesku in predvsem pri Škofljah.

Ferri pride v Trst

Pokrajinski tajnik PSDI De Gioia je na seji izvršnega odbora federacije socialdemokratske stranke sporočil, da bo 7. septembra prišel v Trst vsedržavni tajnik socialdemokratske stranke posl. Mauro Ferri, ki se je pred kratkim udeležil srečanja socialistične internacionale v Salzburgu. 5. septembra bo Ferri spregovoril na manifestaciji stranke v Pradobu v Kamijah, ki se je bodo udeležili tudi nekateri predstavniki koroske socialdemokratske stranke ter delegacija iz Slovenije.

Temu izrednemu prometnemu navelu so varnostni organi tudi prizmo ukrepali. Na cestah se je v 24 urah zvrstilo skupno 300-350 agentov in orožnikov. Samo poveljstvo orožnikov je mobiliziralo 250 mož. Pri tem so uporabili tudi uradniške osebe. Skratka - vse orožniške male in velike postaje so ostale prazne, v zameno pa je krožilo po cestah ter nadziralo prometne policijske križišča na desetine izvidnic. Tudi prometna policija je samo v naši pokrajini uporabila kar 25 izvidnic, ki so v 24 urah skupno prevozile 3.277 kilometrov. Ob tem lahko trdimo, da so se varnostni ukrepi, ki se vključujejo v vsedržavno kampanjo za varnost na cestah, izkazali za izredno koristne, saj so v naši pokrajini zabeležili, kljub tolikšnemu prometu, zelo malo prometnih nesreč. Orož-

TEČAJ O ORGANIZACIJI PREVOZOV V EGS

Le udobni in hitri vlaki uspešni tekmeči avtomobila

Kmalu Pariz-Lyon v dveh urah (300 km/h) - Tudi v Nemčiji nove hitre zvez - V Italiji najpomembnejša proga Milan-Rim-Neapelj

Na tukajšnjem vseučilišču se je včeraj pričel drugi ciklus predavanja o organizaciji prevozov v Evropski gospodarski skupnosti. Medtem ko je prvi ciklus veljal razpravi o sestavi, nalogah in pristojnosti posameznih organov evropskih skupnosti (EGS, EFTA in Euratom), bodo strokovnjaki v naslednjih 15 lekcijah obravnavali vprašanja, ki zadevajo promet po železnici, cesti, zraku, morju ter po notranjih vodnih poteh.

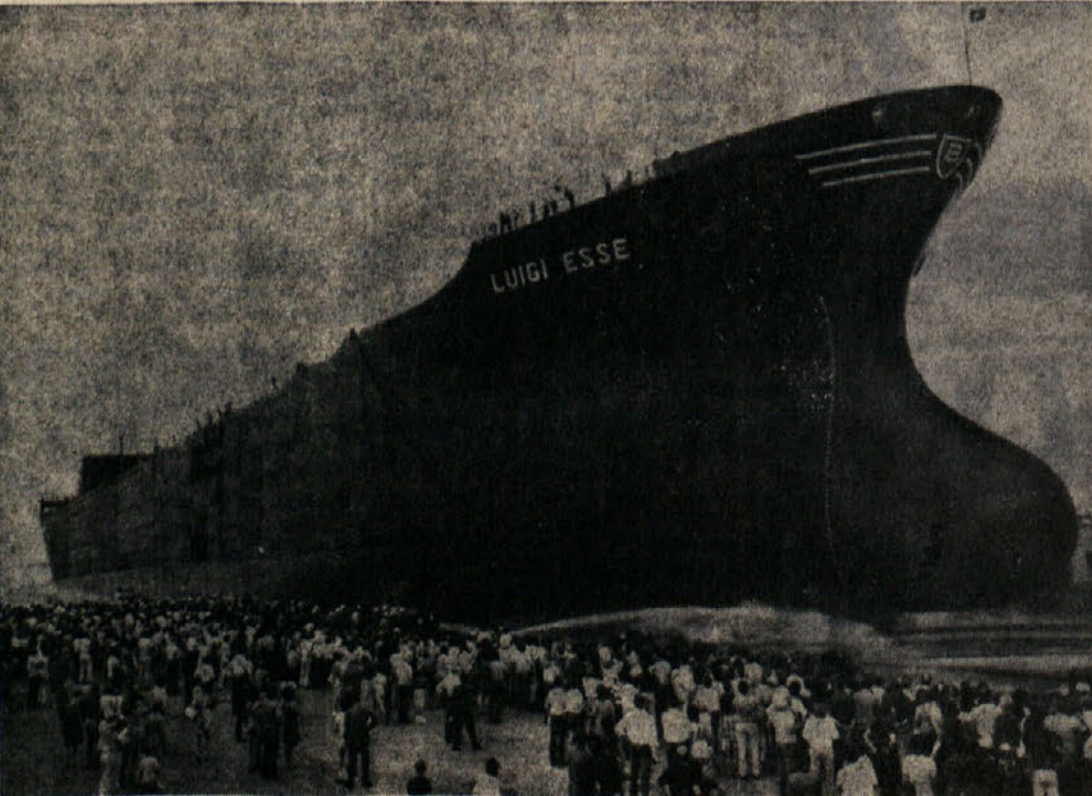
Do leta 1975 postavili posebno hitre vlake, ki naj bi zmogli razdaljo Milan - Rim (632 km) v štiri urah (danes 6). Seveda ne gre le za zamenjavo sedanjih vlakov, potrebna je tudi korenita modernizacija obstoječe proge. Kar zadeva povezovalne in usklajevalne načrte za okrepitev in izboljšanje železniških zvez med šestimi članicami Evropske gospodarske skupnosti, je govornik opomnil, da se v EGS že leta ukvarja s tem vprašanjem poseben odbor strokovnjakov. Ti pripravljajo načrt, ki naj bi ga izvedli do leta 1985 in ki predpostavlja odpravo vrste tehnoloških zaprek zlasti na mejah med posameznimi državami. Največje težave pa predstavljajo vseh evropskih železnic. Toda tudi to vprašanje je rešljivo, je zaključil govornik, in sicer z modernizacijo, boljšim izkoriščanjem voz-

Dr. Stille se je v svojem predavanju zadržal pri otipljivih vprašanjih s področja železnice. Dejal je, da ni pričakovati, da bi železnice na »zračnih bližnjicah« in »smagnetno vlak« lahko kmalu izpodrine klasične vlake. Železnice pa je povabil, naj kljub temu budno sledijo razvoju teh novih iznajdb, ki utegnejo sčasoma povsem spremeniti področje prevozov. Nevarnejši tekmeč je in bo v bližnji prihodnosti cestni promet. Tega se mora železnica braniti tako, da postavi na tirnice udobnejše in zlasti hitreje vlake. V Zahodni Nemčiji bodo v letošnji jeseni vzpostavili hitre železniške zvez med 72 velikimi mesti. V okviru tega načrta, ki so mu nadeli ime »intercity-Verkehr«, bodo stekli vlaki, ki bodo vozili s hitrostjo 200 kilometrov na uro. Tudi v Franciji se dela v tej smeri: med Parizom in Lyonom bo kmalu brzel vlak s hitrostjo 300 km/h, tako da bo moč priti iz enega mesta v drugo v petih dveh urah (sedaj tri ure in pol).

Podatnik Cervone je v odgovor naglasil, da se italijanska vlada zaveda pomena zasebnega ladjarstva, ter da ga nikakor ne namera omejiti ali celo odpraviti. Na sprotino, sama skrbi za to, da so tudi zasebni ladjarjem zagotovljene tiste infrastrukture (na primer sama ladjedelnice Italcantieri, ki pripada državnemu holdingu IRI), ki jim omogočajo krepitev svojih flot. Glede primanjkljaja v poslovanju državnih družb pretežnega državnega pomena - lanj je ta primanjkljaj dosegel 97 milijard lir - pa je govornik naglasil, da državnomo pomorstvo opravlja ravno tako koristne naloge, kakor na drugem področju zasebni ladjarji. V tej zvezi je podtajnik omenil, da bodo prihodnje leto znatno skrajšali promet na državnih progah, sam pa da je svoj čas že zagovarjal stališče, naj bi

Po govornikovem mnenju, bi morala Italija poskrbeti za nekaj podobnega tudi na svojem železniškem omrežju. Na relaciji Milan - Firenze - Rim - Neapelj naj bi

Orjaška cisterna »Luigi Esso« počasi in maestozno drsi v svoj element s spilavišča ladjedelnice Italcantieri v Tržiču

Posledica krize dolarja bo naglo zvišanje cen

Obtožil je vlado, da noče zajeziti dotoka ameriškega kapitala in inflacije - Za draginjo niso odgovorni delavci

O krizi dolarja in posledicah za italijansko gospodarstvo je na šentjacobskem trgu govoril sinoči član vodstva PSIUP in podpredsednik komisije za industrijo v poslanski zbornici posl. Lucio Libertini. Po njegovem mnenju so ZDA skušale zajeziti svojo gospodarsko krizo s tem, da so zvrnile na svoje zaveznike breme svoje inflacije, ki so jo povzročili izvajanje kapitala v Italijo, pasivna trgovinska bilanca in ogromni stroški (30 milijard dolarjev letno) za vietnamsko vojno, pri tem pa želijo ohraniti vodilno vlogo v svetovnem denarništvu, ne zavirata dotoka razvrednotenega ameriškega kapitala v Italijo, medtem ko se pripravljata na revalorizacijo lire (kar bo omejilo izvozne sposobnosti italijanskega gospodarstva). Kar je pa najhujše, je dodal, se pripravljata Italijanska vlada tudi na sprejem denarja vojnih stroškov za vzdrževanje ameriških in atlantskih struktur. Rimska vlada namerava, skratka, zvaliti na rame italijanskih delavcev težave, ki bodo nastale zaradi ameriških sklepov. Proti temu se bo boril PSIUP v parlamentu in državi, skupaj z vsemi silami levice. Libertini je nato pozval socialiste, naj se odločijo, ker da bi uvažanja ameriške inflacije, Libertini je pri tem dodal, da so ameriški manevri prizadeli italijansko draginjo v znatni meri, medtem ko vlada pripisuje delavcem. Obtožil je Colomba in Carlija, da sta neprizadeto in poslušno sprejela ameriške sklepe, ker priznavata do-

larju vodilno vlogo v svetovnem denarništvu, ne zavirata dotoka razvrednotenega ameriškega kapitala v Italijo, medtem ko se pripravljata na revalorizacijo lire (kar bo omejilo izvozne sposobnosti italijanskega gospodarstva). Kar je pa najhujše, je dodal, se pripravljata Italijanska vlada tudi na sprejem denarja vojnih stroškov za vzdrževanje ameriških in atlantskih struktur. Rimska vlada namerava, skratka, zvaliti na rame italijanskih delavcev težave, ki bodo nastale zaradi ameriških sklepov. Proti temu se bo boril PSIUP v parlamentu in državi, skupaj z vsemi silami levice. Libertini je nato pozval socialiste, naj se odločijo, ker da bi uvažanja ameriške inflacije, Libertini je pri tem dodal, da so ameriški manevri prizadeli italijansko draginjo v znatni meri, medtem ko vlada pripisuje delavcem. Obtožil je Colomba in Carlija, da sta neprizadeto in poslušno sprejela ameriške sklepe, ker priznavata do-

V NEDELJO V TRŽIŠKEM OBRATU «ITALCANTIERI»

Svečana splavitev 139.000-tonske petrolejske ladje »Luigi Esso«

Zahvala dr. Bruschi ladjarju Biboliniju - Trenje med zasebnim in državnim ladjarstvom

V tržičnem obratu »Italcantieri« so v nedeljo dopoldne splavili 139.000-tonsko petrolejsko ladjo »Luigi Esso«, ki so jo zgradili za pomorsko družbo »Sicilotti« (grupa Bibolini). V prisotnosti številnih predstavnikov civilnih, poslovnih in vojskanih oblasti je ladja mirno zdrsela v morje pod nadzorstvom inž. M. Lipija. »Luigi Esso« meri 294,36 m v dolžino, 40,78 m v širino in 21,38 m v višino; skupna prostornina njenih 17 skladišč za tekoče gorivo znaša 168.800 kub. metrov. Pogojljav bo stroj vrste Stal Laval, ki ga gradijo v obratu Ansaldo Meccanico Nucleare. Posadka bo štela 44 mož. Na ladji so vgrajene naprave dojad na top za čiščenje tankerjev, ne da bi morali spuščati odplake v morje. Polno natovljena, bo lahko plula s hitrostjo 16,5 vozla. Ob splavitvi so spregovorili predsednik in delegirani upravitelji »Italcantieri« dr. E. Bruschi, ladjar P. Bibolini in podtajnik na ministrstvu za trgovinsko pomorstvo dr. V. Cervone. Dr. Bruschi se je zahvalil na-

ročniku za njegov doprinos k povečanju italijanskega trgovinskega ladjarstva in za zaupanje, ki ga je podeljivo pokazal »Italcantieri«. Ladjar Bibolini se je v svojem govoru dotaknil nekaterih vprašanj, ki zadevajo državo in zasebno ladjarstvo v Italiji. Zanimal je trditve, češ da zasebni ladjarji ne zagotavljajo italijanskim ladjedelnicam dovolj naročil, da bi to lahko redno obravnavale in da bi trgovinsko ladje lahko uspešno opravljale svoje naloge kar zadeva uvoz in izvoz blaga. Govornik je nasprotno naglasil, da Lauro, Loli Ghetti, Ferruzzi, Fassio, Monti in drugi zasebni ladjarji s svojimi številnimi naročili dovolj izpričujejo življenjsko zaobsebo na tem področju. Ladjarji ne potrebujejo finančnih subvencij, je nadaljeval P. Bibolini, ampak primerna posojila. Finančna sredstva, ki jih je dal v ta namen na razpolago vladi odlok z dne 5. julija 1971, se zdalec ne zadostujejo. Kredit za gradnjo ladje »Luigi Esso« bo grupa Bibolini na primer prejela šele leta 1973. Denarja za takšne pobude ni, je še naglasil ladjar, država pa razdaja desetine in desetine milijard za kritje primanjkljaja v poslovanju državnega ladjarstva. Bibolini je nato očital vladi, da ni raztegnila na trgovinsko pomorstvo ugodnosti, ki so jih bile deležne druge gospodarske dejavnosti, in sicer predvsem glede plačevanja socialnih dajatev, ki naj bi jih država prevzela v lastno breme. Govornik je v svojem govoru obsodil tudi stalno privajanje davčnega vijaka, sindikalna gibanja in naraščanje socialnih stroškov, kar vse da izpostavlja italijansko ladjarstvo čedalje hujši konkurenci v mednarodnem ladjedelnem in pomorstvu. Podtajnik Cervone je v odgovor naglasil, da se italijanska vlada zaveda pomena zasebnega ladjarstva, ter da ga nikakor ne namera omejiti ali celo odpraviti. Na sprotino, sama skrbi za to, da so tudi zasebni ladjarjem zagotovljene tiste infrastrukture (na primer sama ladjedelnice Italcantieri, ki pripada državnemu holdingu IRI), ki jim omogočajo krepitev svojih flot. Glede primanjkljaja v poslovanju državnih družb pretežnega državnega pomena - lanj je ta primanjkljaj dosegel 97 milijard lir - pa je govornik naglasil, da državnomo pomorstvo opravlja ravno tako koristne naloge, kakor na drugem področju zasebni ladjarji. V tej zvezi je podtajnik omenil, da bodo prihodnje leto znatno skrajšali promet na državnih progah, sam pa da je svoj čas že zagovarjal stališče, naj bi

sedanje državne flote (Tržaški Lloyd, Tirrenia, Italia in Adriatica) združili v eno samo. Kar zadeva finančno pomoč ladjarstvu, pa je podtajnik dejal, da si minister Attaguije in zakladni minister prizadevata, da bi v okviru novega petletnega načrta nudili ladjarstvu in ladjedelnstvu znatno večje finančne zmogljivosti kakor doslej. Na koncu je dr. Cervone opozoril ladjarja P. Bibolinija na razloge, zaradi katerih je vlada odrekla zasebnim ladjarjem prevzem socialnih bremen. Tega ste sami krivni, je dejal, saj so nekateri zasebni ladjarji, ko je vlada prenesla na državo socialna bremena družb, ki delujejo na jugu države, brž prepisali svoje ladjarje v sialne in druge luke na jugu. Prav ta poteka je povzročila, da se je razprava o morebitni raztegnitvi olajšave na celotno državno ozemlje, prekinila.

DRAGO PLAČANA NAPADALNOST

Močno vinjeni Osiječan sramotil italijansko državo

S steklenico vina ranil Tržačana in žalil ter se upiral karabinjerjem

Ko sta se v nedeljo zgodaj popoldne karabinjerji Mario Solinas in Giuseppe Bellabarba vrata iz obdoba z avtom v vojašnico, sta opazila na Cavourjevem korzu človeka, ki je z litrsko steklenico vina neumljeno obdeloval neznanca. Karabinjerja sta seveda posegla in poslala ranjenca v bolnišnico ter zadržala napadalca. Ta, bil je vidno pijan, ju je, čeprav so ga ljudje, ki so sledili dogodu, skušali omejit, večkrat obrazil in jima nasul v italijanski kos nepovljivih žaljivk zaradi česar je bilo jasno, da mu bo očitno sramotnja države ne uide. Karabinjerja sta po radijski zvezi zaprosila za pomoč in ko je prišla na kraj tudi druga izvidnica, so napadalca, ki so ga identifikirali za 49-letnega Marka Marasa iz Osjeka, odpeljali v bolnišnico, kjer so mu zdravnik ugotovil poleg napadalnosti tudi precejšnjo vinjenost. Marasa so seveda odpeljali v vojašnico v Istrski ulici, kjer so ga izročili preiskovalnemu oddelku, ki je ugotovilo, da je bil prva žrtev napadalca uradnik na prefekturi Nicola Ianuzzi iz Ul. Apriari 19. Ianuzzija so hoteli pridržati v bolnišnici, vendar se je raje vrnil domov. Med osebami, ki si jih je podvignil Marasa fizično privoščil, so bili tudi Ianuzzijeva žena in Diomira Bonivento, njena mati Anna in oče Ottavio, oba stanujoča v Ul. S. Giustina. Napadenim je prišel na pomoč tudi Roberto Albaro iz Schia pri Vicenzi, ki je na dopustu v Tržiču in je v nedeljo prišel kot turist v Trst. Seveda se bo moral tudi on vrniti v Trst, ko bo porotno

sodišče sodilo Marasa zaradi sramotnje države, odpora in žalitve vinjenih funkcionarjev in zaradi povzročitve žaljivih telesnih poškodb. Do procesa pa bo moral povzročitelj Marasa ostati v koronju, kamor so ga poslali ob zaključku preiskave. Včeraj - danes Danes, torek, 24. avgusta JERNEJ Sonce vzide ob 6.15 in zatone ob 19.59. Dolžina dneva 13.44. Luna vzide ob 9.47 in zatone ob 20.57. Jutri, sredi, 25. avgusta LUDVIK Vreme včeraj: najvišja dnevna temperatura 26,8, najnižja 20, ob 19, uri 25,2 stopinje, zračni tlak 1011,5, merredno stanovitven, veter 18 km na uro sever-severozahodnik, vlaga 52-odstotno, padavine tekem dneva 15,6 mm, nebo 6/10 pooblačeno, morje razgibano, temperatura morja 25,1 stopinje. ROJSTVA, SMRTI IN POKOKE 22. in 23. avgusta 1971 se je v Trsturo rodilo 7 otrok, umrlo pa je 15 oseb. Umrli so: 75-letni Francesco Misic, 83-letna Attilia Favretto vd. Moro, 63-letni Paolo Rossetti, 75-letna Emilia Serberitsch, 75-letni Daniele Vessilli, 72-letna Maria Visintini por. Fragiaco, 83-letna Vittoria Violini, 72-letni Carlo Millo, 87-letna Giuseppe Bratos vd. Vascotto, 77-letni Ivan Klabjan, 78-letna Gemma Ferri por. Borghelli, 72-letni Faliero Marin, 76-letna Michela Smotlach vd. Zugna, 70-letni Attilio Degrassi, 80-letni Mirko Pizon.

PANADRIA ZAGREB - JUGOSLAVIJA REDNA LETALSKA SLUŽBA TRST - ZAGREB - REKO - SPLIT

Generalna agencija za Italijo ATAM - Ul. Donata 1 - TRST - Tel. 24066 - 24079 Informacije ter prednaročila vozni listov pri vseh potovalnih uradnih Povezava Trsta z vsemi programi ATI za Benetke, Milan, Genovo

V PETEK NA GRADU SV. JUSTA

Nestrpno pričakovanje varietejske predstave

Glavni nastopajoči bodo pevec Massimo Ranieri, Lola Falana s svojo jazz skupino in imitator Franco Rosi

Tržaško, predvsem mlajše občinstvo nestrpno pričakuje petkovo predstavo lahke glasbe in »varieteja«, ki jo za zaključek letošnje poletne gledališke sezone na odprtem prireja tržaška avtonomna letovišarska ustanova. Kot je znano, se bodo tokrat predstavili na odru trije znameniti umetniki Massimo Ranieri, Lola Falana in Franco Rosi, ki so znani in priljubljeni po vsem svetu. Posamezne točke programa bo povezoval Tony Lacer, ki ga marsikdo pozna s filmskega platna. Massimo Ranieri, zmagovalec zadnje »Canzonissime«, bo osrednja osebnost večera, saj bo na njem slonel ves drugi del predstave. S svojim prijetnim, melodičnim glasom zna ta priljubljeni pevec zadržati poslušalca ure in ure v prijetnem razpoloženju, kajti že njegov nastop, naraven in neposreden, vzbuja simpatije. Poleg tega je Ranieri filmski igralec in vsi trije njegovi dosedajni filmi so dosegli lep uspeh. Pred nedavnim je nastopal v Viareggiu, kjer je brez odmore zapel kar petnajst pesmi zaporedoma. Privedelji upajo, da bo tudi v Trstu požel plemenit uspeh s pesmi, kot so »Rose rosse«, »Venti anni«, »Candida«, »Non si può leggere nel cuore«, »Le braccia dell'amore«, ki jih poznamo z raznih radijskih in televizijskih oddaj. Veliko zanimanje vlada tudi za nastop tempolote Lole Falane, ki se bo predstavila z vrsto pesmi in plešev. Z Lolo bo nastopil tudi njen mož, izvrstni plešalec Tavares, ter glasbena skupina, ki bo izvajala »jazz« glasbo. Celotno predstavo bo še poživil imitator Franco Rosi, ki se edini v Italiji lahko primerja s slavim Noschesejem. Vstopnice za petkovo predstavo, ki bo v primeru slabega vremena v gledališču Rossetti, so že na razpolago pri glavni blaginji v Pasazi Protii 2 (tel. 36372).

iz Zindisa, ki je znan zaradi svojih desničarskih idej. Storiči so prvo kazen prejeli že doma. Nekaj krepkih zausnic jih bo verjetno naučilo, da ne gre družiti se s komerkoli. Domačini pri Koroskih pa upajo, da se kaj takega ne bo več pripetilo.

Smrt zavednega škedenjskega rojaka Mirka Pizona

Včeraj je v škedenju nenadoma preminil Mirko Pizon, poznani in spoštovani škedenjski rojak in narodnjak. Komaj pred mesecem in pol je v krogu svojih dragih slavil svojo 80-letnico še ves čil in mladinskih razpoložen in takrat govoril nič ni niti slutil, da mu je odmerjena le še kratka življenjska doba.

Mirko Pizon je bil v svojih mladih letih zelo aktiven član škedenjskega Sokola. Bil je sposoben telovadec in kasneje tudi dolgoletni voditelj narajanja in solske dece. S svojim delovanjem pa mladini ni bil posejalo navdvetov in navodil za njihovo zdravo telesno rast temveč jim je tudi vival zdravstva narodnega duha. Marsikdo od takratnih mladih Sokolov je še živ in se s spoštovanjem spominja svojega voditelja. Sicer pa je Mirko Pizon izhajal iz trdnje slovenske družine in njegov oče Valentin je bil tudi povodja slavnega škedenjskega zbora »Velešila«. Tudi sam Mirko je bil več let rojen v zboru.

Rojen škedenjčan je vse svoje življenje preživel v domačem kraju. Po obveznem šolanju se je izučil za specializiranega mehanika in je do svoje upokojitve preživel 15 let delal v Tovarni strojev pri Sv. Andreju, pozneje pa si je krajšal čas v opravi na domačiji. Sicer pa je zvesto zahajal v škedenjsko prostovoljno društvo, se udeleževal, če je bil v njem in če mu je zdravje dopuščalo, vseh prireditelj v njem in ko je bilo treba, tudi kaj pomagal.

Tudi v usodnih letih narodnoosvobodilnega boja je pokojni Mirko Pizon bil na strani borcev za svobodo in nesrečno naključje je hotelo, da so mu Nemci prav v zadnjih dneh bojev za osvoboditev Trsta ustrelili hčerko.

Škedenjski rojaki bodo ugodnega pokojnika spremlili danes na njegovih poslednjih poti na domače pokopališče. Užaločeni svojim izrekom naše iskreno sožalje. J. K.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure) Alla Basilica, Ul. S. Giusto 1; Croce Verde, Ul. Settefontane 39; Alla Giustizia, Trg Libertà 6; Testa d'Oro, Ul. Mazzini 43.

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30) Al Lloyd, Ul. Orologio 6 - Ul. Diaz 2; Alla Salute, Ul. Giulia 1; Picciola, Ul. Oriani 2; Vernari, Trg Valmaura št. 11.

ISČEMO raznašalca za Primorski dnevnik. Interesenti naj se javijo na upravljalni lista, Ulica Montecchi 6.

Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil naš dragi

MIRKO PIZON Pogreb nepozabnega pokojnika bo danes, 24. t.m. ob 15.45, iz glavne bolnišnice v škedenjsko cerkev in na pokopališče.

Zaluželi: žena Genovefa, hčerka Arona z družino ter drugi sorodniki

Trst, 24. avgusta 1971

22. avgusta je umrl

IVAN KLABJAN Pogreb dragoga pokojnika bo danes, v torek, 24. t.m. ob 16.15, iz kapele glavne bolnišnice v cerkev v Dolini.

Zalostno vest sporočajo: žena Ljudmila, hčerki Sonja in Meri, sestre in bratje, zetje, svakinje in vsaki, nekaki ter drugo sorodstvo.

Dolina, 24. avgusta 1971

Kino MIRAMARSKI PARK. Predstava »Luci in zvok«. Danes, v torek počitek. Nazionale 16.00 »Rio Concho« Fenice 16.30 »Il corvi ti scaveranno la fossa«, G. Hill, F. Sanca, Eastman-color. Eden 16.00 »Il marchio di Draculo« Cristhofer Lee, Technicolor. Prevedano mladini pod 14. letom. Grattacielo 16.00 »L'assassino di Rington place n. 10«, Richard Attenborough, Judy Geeson, John Huston, Technicolor. Prevedano mladini pod 14. letom. Excelsior 16.30 »La notte che Evelyn uscì dalla tomba«, Anthony Steffen, Marina Malfatti, Prevedano mladini pod 18. letom. Ritz 16.30 »Visone nero su pelle morbida«, Technicolor, Tamara Bernini in William Harris, Prevedano mladini pod 14. letom. Alabarda 16.00 »Testa l'ammazzo, croce sei morto! Mi chiamano Albulia«, Technicolor. Filodrammatico 16.30 »Dove non è peccato«, Strego prevedano mladini pod 18. letom. Aurora ob 16.00 »L'uccello dalle piume di cristallo«, Technicolor. Toni Musante, Linda Kendall, Enrico M. Salerno, Prevedano mladini pod 14. letom. Impero 16.30 »Fragole e sangria«, Technicolor. Prevedano mladini pod 14. letom. Cristallo. Dvorana s klimatskim napraviteljem. 16.00 »Il corsaro nero«, Po romanu Salgarija, Terence Hill, Bud Spencer. Capitol 16.30 »Viaggio allucinante«, Stephen Boyd, Technicolor. Moderno 16.30 »La piscina«, Alain Delon, Romy Schneider, Maurice Ronet, Prevedano mladini pod 14. letom. Vittorio Veneto Revija filmov grozov. 17.00 »La casa dei vampiri«, Michael York, Prevedano mladini pod 18. letom. Ideale 16.15 »Il piccolo più in alto«, Clint Eastwood, Inge Steven, Technicolor. Astra 16.00 »Un esercito di 5 uomini«, Abbazia 16.30 »I diavoli di Dayton«, Rory Calviard, Leslim Nielsen, Technicolor.

KINO «IRIS» PROSEK predvaja danes ob 19.30 dramatični technicolor film: ATTENTATO AL PUDORE Igrajo: Jacques Brel in Emanuelle Riva

Izleti Prosvetno društvo »I. GRBEČ« v Škedenju priredi 5. septembra izlet v Kamnik ob priliki večje naravnosti. Pripisovanje na sedežu društva vsak večer ob 18. do 20. ure.

SPDT organizira v nedeljo, 29. avgusta avtobusni izlet na Vršič. Odložitost vzpona na Mojstrovko. Prihodnosti ali Sleme. Pripisovanje ob srečanju izleta 1.600 člani, 1.900 nečlani.

Darovi in prispevki Prijateljice P.R., O.F. in S.I. darujejo 200.000 lir za Dijsko matice. Namesto cvetja na grob Mirka Pizona bli darujeta Mila in Genio Sancin 2.000 lir za prosvetno društvo »I. Grbeč« v Škedenju.

SOZALJJE Prosvetno društvo Ivan Grbeč in škedenjska izreka družina Mirko Pizon Vekjet iskreno sožalje ob izgubi očeta Mirka Pizona.

ZAHVALA Namesto cvetja na grob pokojnega Mirka Pizona darujeta Mila in Genio Sancin 2.000 lir za prosvetno društvo »I. Grbeč« v Škedenju. Svoji

Alfreda Cusina se ganjeni zahvaljujejo sovaščanom v Trebčah za močnice iskrene izražene sožalja in spoštovanja ob izgubi svojega dragoga.

OB ODPOVEDI GOSTOLJUBJA

Je vloga Malte res preživela?

Neutemeljeno izgovarjanje in podcenjevanje Ne gre za večje ali manjšo število milijonov

Severnoatlantska vojaška zveza NATO je dobila torej odpoved na Malto in njeno poveljstvo se namerava seliti v Neapelj. Prava pravica se pogajanja baje še nadaljuje, toda med 28 milijoni in 75 milijoni dolarjev letne najemnine je razlika precejšnja. Vrh tega ne gre samo za milijone dolarjev, pač pa gre tudi za — princip, gre za vprašanje, ali je Malta še vedno del atlantske zveze ali ne, kajti poveljstvo ameriškega šestega ladjevja je bilo opozorjeno, naj se njegove ladje drže kar se da stran od otoka, kajti Malta hoče ohraniti svojo polno svobodo in uveljaviti pravico do teritorialnih voda.

V zvezi s tem se na Zahodu piše in govori, da vsa ta zadeva pravzaprav nima nobenega večjega pomena, kajti Malta, v današnji dobi, nima več nobene strateške vloge, saj danes nismo več v dobi iz zadnje vojne ali še celo prej. Edina zadeva v novih razmerah, ki izkazuje, je pač ta, da bi Malte ne prevzeli za svoje oporišče Sovjeti.

Torej samo pri zadnjem in za res bolj malo verjetnem primeru bi strateška vloga Malte postala spet pomembna, torej edino v primeru, če bi Angleži in Američani na Malto zamenjali Sovjete, edino v tem primeru bi Malta bila pomembna, sicer pa ne pomeni nič ali skoraj nič več. Se več, severnoatlantska zveza je tudi brez oporišča gospodar Sredozemlja, kot dosej. — Tako nekako trdijo v določenih krogih.

Osnovno v razlagi teze o brez-pomembnosti strateške vloge Malte je poudarjanje resnice, dejstva, da so se časi spremenili, da so razmere danes drugačne. O tem ni nikakega dvoma. V preteklosti je namreč britanska vojna mornarica več kot 150 let vladala nad Sredozemskim morjem in torej tudi nad Sredozemljem prav na račun tega, da je imela svoje osrednje oporišče na Malto in nekateri strategji očitajo Hitlerju in Mussoliniju napako, da v začetku vojne nista za sedla Malte.

Pravzaprav je Malta eden od treh velikih objektov, treh vojaških puktov, s katerimi je Velika Britanija držala v šahu vse sredozemsko področje, vstevši sem Malo Azijo, severno Afriko in precejšen del južne Evrope. Ostali dve strateški točki sta bili Sueški prekop in Gibraltar.

Danes, za NATO, Malta ne more imeti več tolikšne vloge. In to iz več razlogov. Naslednja dva razloga pa se nam zdita bistvena: predvsem atlantska zveza nima v Sredozemlju samo teh dveh puktov, ki smo ju pravkar omenili. Ne gre več samo za Gibraltar in Suez, ki ju je imela v oblasti Velika Britanija. Drugo: vojne iadje in splošna vojna mornarica z vsem svojim topništvom ni več tista oborožitev, ki je imela tolikšno budočo v preteklosti. Že v času druge svetovne vojne tako rekoč nismo imeli več klasičnih pomorskih bitk, kot smo jih imeli nekoč.

V strategiji, podobno kot v politiki, je zelo težko biti prerok. In vendar bi se drznili trditi, da bi nova vojna — če bi na splošno ne srečno človeštva vendarle izbruhnila — prinesla številne novosti, ki bi se razvijale v pomorski strategiji, kajti kopenska vojna se je razvila že v drugi svetovni vojni, letalstvo se je razvilo že v drugi svetovni vojni, vojna mornarica pa se je neprestano razvijala in se razvijala, ni se pa še preizkusila. Glede na vojaška oporišča, ki jih je vojna mornarica imela doslej v rokah, bi se njihova vloga v do sedanjem smislu precej zmanjšala. Potemtakem bi bila primerjava današnje strateške vloge z budočo vlogo nekoga oporišča zelo tveganje, navedeni bi niso niti možna. Če pa je res, da bi mogla mornarica doživeti v morebitni stra-

Novi hotel v bližini Ljubičice zvalja veliko gostov, posebno Tržačanov. V nedeljo je bilo v Ljubljani toliko ljudi kot že dolgo ne. Na sliki pogled na del povsem zasledena parkirnega prostora. V ozadju obris gostišča

BELEŽKA Z OBISKA ŠTAJERSKE PRESTOLNICE - MARIBORA

Podjetje Konstruktor, katerega pečat srečujemo doma, pa tudi v inozemstvu

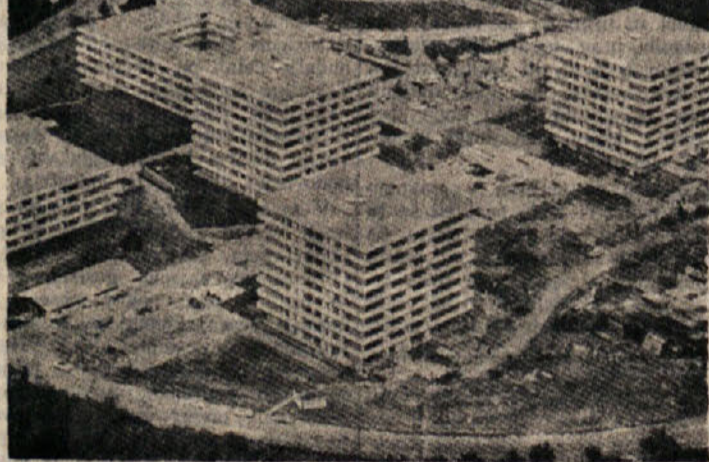
Maribor se je po vojni močno razvil - Veliko novih in razširjenih starih podjetij Gradbeno podjetje «Konstruktor» pa je nastalo po vojni in se zelo lepo razvilo

MARIBOR. — Maribor, ta štajerski Meran je skoraj vsakemu našemu človeku dobro poznan. Mnogim zato, ker je bilo za časa fašizma to mesto eno glavnih zalogišč mnogim Primorcem, ki so si tukaj ustvarili novo življenje in tudi ostali, drugim pa, ker jih vežejo na primer sorodniške vezi ali pa jih je pot kdaj popeljala skozi ta kraj, ki stoji v neposredni bližini avstrijsko-jugoslovanske meje.

Toda za vsakogar, tudi za tiste, ki to mesto dobro poznajo, je vsak nov prihod v Maribor priročno presenečenje. Mesto, ki je imelo pred drugo svetovno vojno nekaj nad 30.000 prebivalcev, ter je bilo v nasprotju z Ljubljano prava provinca, se danes razvija v lepo urejeno veliko mesto, v center slovenske industrije, mesto z lepimi, širokimi cestami, s krasnimi parki, spomeniki, z umetnostnimi galerijami in prikupnimi gostinskimi obrati, ki vabijo vsakogar z priznanimi štajerskimi dobrotami.

Sama sem preživela v Mariboru veliko let, pa lahko rečem, da je v zadnjih letih povsem zamenjal svoj obraz. Tu niso nastala samo nova naselja, nove stavbe, nove tovarne in trgovska podjetja, tu se je povsem spremenila tudi struktura mesta, saj so po novem urbanističnem načrtu nastale povsem nove ulice, novi trgi — z eno besedo povedano — Maribor se je tako spremenil, da bi ga stari Mariborčani, ki so se pred davni preselili, danes sploh ne spoznali več.

Maribor je danes mesto, ki raste, se širi, dobiva novo lice in nov pomen. Danes šteje tako imenovani veliki Maribor za okrog 140.000 prebivalcev in urbanisti predvidevajo njegov še večji razvoj. Blizina avstrijske meje in maloobsejni promet — tak, kot ga doživljata tudi Trst in Gorica — radi bližine jugoslovanske meje — in ne nazadnje tudi močan turizem, kateremu botrujeta še prekrasna mariborska okolica in Pohorje, to preostri in živahnost še povečujejo.

Mariborsko podjetje je gradilo došlejši marsikje, med drugim tudi gruče hiš v Bad Godesbergu v Nemčiji

ljubezniv in takoj pripravljen, da mi da vse podatke, ki bi lahko naše bralce zanimali.

Tako je stekel najin pogovor najprej o podjetju samem. «Konstruktor», ki šteje danes nad 2100 delavcev (od tega jih dela doma okrog 1700, okrog 150 v Avstriji, 180 v Nemčiji in nekaj nad 50 na Korziki), je nastalo že leta 1945, torej kot po osvoboditvi. Leta 1947 je podjetje dobilo svoje današnje ime ter nalogo, da v okviru takratnega ministrstva za gradnjo izvaja na področju mariborskega okrožja planske naloge iz dejavnosti takratne široke registracije. V prvem obdobju je podjetje izvajalo izključno naloge, ki so mu bile administrativno-planske dodeljene. V drugem obdobju je začel kolektiv za samostojno načrtovati ter za lastnimi sili izpolnjevati svojo organizacijo, tehnologijo, ter se odločil za nadaljnjo usmeritev v pretežno visoko gradnjo. Tretje obdobje, ki se je začelo tako nekdaj leta 1961, je bilo značilno za nadaljnji razvoj podjetja. Tako je bilo obdobje intenzivnega razvijanja delavškega samoupravljanja in pospešene rasti na področju proizvodnje in organizacije. V tem obdobju je podjetje doseglo tudi največje delovne uspehe in prav zaradi tega ga tudi zdaj stabilizacijski ukrepi niso našli nepriljubljenega.

«Vedno smo pripravljani na vse ter sprejemamo tudi vse nove ukrepe, predpise in spremembe, da ne težijo za tem, da se izboljša naše gospodarstvo» — mi je dejal direktor Derganc.

«Kaj pa na delovno silo? — Je bilo nekoč drugo vprašanje. Po narodnosti so uslužbenci v glavnem Slovenci — mi je odgovoril. Imamo pa tudi veliko Hrvatov in Bosancev, pa tudi ljudi iz drugih republik. O kakem trenju med njimi ni govora. Za vse delavce skrbimo enako. Za one, ki prihajajo iz drugih krajev, imamo na razpolago samska stanovanja in tudi menze, v delovnem času pa prejemajo tople obroke. Na splošno je med uslužbenci vsaj 70 odst. kvalificiranih, kakih 100 je tehničnih delavcev, 30 inženirjev, 15 ekonomistov, končno so še trije pravnikovi.»

«Konstruktor» se je s svojo dejavnostjo uveljavil ne le doma, temveč tudi v tujini, sem že rekla.

No, če bi hotela našteti in povedati vse, kar mi je direktor Derganc na to mojo opombo odgovoril, bi članka tako hitro ne končala. «Konstruktor» je namreč podjetje, ki je zgradilo veliko pomembnih stavb, mostov, tovarn, sol in stanovanjskih poslopjeh samo v Mariboru, temveč po vsej Sloveniji, na Hrvaškem, v Dalmaciji in Istri, pa tudi v Nemčiji, Avstriji in Franciji. Samo v enem letu je v Dalmaciji in Istri zgradilo ogromno hotelskih objektov z nad 1500 ležališči, lansko leto pa objekte s skupno 800 ležališči.

Velika je njegova dejavnost v tujini: Tako deluje podjetje že šest let v Avstriji, kjer je zgradilo hišne objekte na Donavi in Dravi, industrijske in stanovanjske objekte, na Dunaju pa ima tudi svoje samostojno podjetje.

V Nemčiji delo podjetje s svojimi delavci že tri leta ter je v tem času zgradilo v Bad Godesbergu pri Bonnu šest stanovanjskih objektov s 1000 stanovanji ter pozemeljske garaže za 650 avtomobilov, trenutno pa je zaposleno pri gradnji objektov za olimpijsko naseje v Münchnu. Delovnih kapacitet je sedaj usmerjenih tudi na področje Stuttgarta, kjer delajo stanovanjske, industrijske in italske objekte.

«Konstruktorjevi» uslužbenci so tudi v Ajaciu na Korziki, kjer delajo številne stanovanjske objekte in kjer so med domačini izredno priljubljeni.

«Še to naj vam povem,» mi je dejal direktor, «da smo bili mi prvo podjetje v Jugoslaviji, ki smo začeli z gradnjo stanovanj za prodajo, to je z gradnjo stanovanj za neznanega kupca. Kupovalci smo gradbene parcele in tako omogočili marsikomu, da je prišel do svojega stanovanja.»

Kaj pa načrti za bodočnost? Leta 1963 je podjetje «Konstruktor» prešlo na 42-urni delovni teden — mi je rekel direktor. — Premostili smo nekatere druge težave, ki so se v gospodarstvu javljale ter smo sedaj, ko se uvajajo nove restrikcijske mere, mnenja, da so se vse te povsem prelozile, saj smo pač sami vedno delali kot

Veliki filmski asi se začenjajo seliti

HOOLYWOOD, 23. — Ponovno se širijo govornice, da je ameriška kinematografija zašla v težave. V zvezi s tem se govori tudi o brezposelnosti. Seveda, znani ameriški filmski umetniki ne bodo prišli v finančne težave. Posebno ne tisti, ki so se opredelili za televizijo. In teh ni malo. Celotno med tistimi ne, ki so vse do pred nedavnim gledali na televizijo kot na nekaj manj vrednega.

James Stewart, Shirley Maclaine, Anthony Quinn, Rock Hudson, James Garner in Tony Curtis spadajo v krog tistih, ki so se opredelili tudi za televizijo in jih bodo ameriške množice v prihodnjem letu občudovale na malih ekranih. Za televizijo se je opredelil tudi slavni režiser Otto Preminger, ki bo tokrat stopil tudi pred kamere, ko bo nastopil kot igralec v filmu, ki bo obravnaval neko vojaško sodno zadevo.

Po pisanju ameriške strokovne revije «Variety» je ali bolje bo najbolje plačan televizijski igralec James Garner. Ta bo dobil splošnih 40.000 dolarjev oziroma 25 milijonov lir v naši valuti.

Prvi tem pa vendarle ne smemo misliti, da v ZDA televizijske družbe kar tako na lahko razmetavajo igralcem dolarje. Vse prireditve, oziroma vsi nastopi, o katerih je govor, so bolj ali manj celovečerni nastopi, to se pravi da gre malone za krajše filme.

Vrh tega so pri tolikšnih enkratnih prejemkih ameriške davčne obveznosti velike, tako da ostane umetniku sorazmerno majhna vsota, majhen honorar.

Anthony Quinn se ne preizkuša šele sedaj v televiziji. On je že nastopil, le da so mu sedaj povzeli daljšo serijo televizijskih prireditev. Podobno se poverili daljšo serijo nastopov staremu Jamesu Stewartu. Morda bo še najbolje uspel, kar se finančnih rezultatov tiče, stari Stewart, ki bo dobival po 35.000 dolarjev za vsak komaj polurni nastop.

dobri gospodarji. Sedaj se dogovarjamo tudi z drugimi podjetji, da bi še tesneje sodelovali. Do konca leta bo tako prišlo do dveh integracij in sicer med mariborskim «Stavbarjem» in pa s podjetjem «Pomurje» iz Murske Sobote.

Kako pa gledate na vse te zadeve, ki vas pri vašem delu še čakajo in ki se na splošno zgrinjajo ne samo nad jugoslovanskim, temveč tudi nad gospodarstvom po svetu? — sem se vprašala.

«Napišite, da optimistično, ker smatramo, da so ukrepi, ki smo jih pri nas sprejeli, pozitivni in da bodo rodili uspehe, kolikor jih bomo seveda pravilno izvajali in uspešnejši.»

In ker je direktor Derganc zaključil najin razgovor z lepim pozdravom vsem bralcem Primorskega dnevnika in splošnem slovenskem v Italiji, naj tudi jaz svoj članek zaključim z željo, da bi podjetje «Konstruktor» še naprej dosegalo tako lepe uspehe ter tako častno zastopalo Jugoslavijo tudi drugod po svetu.

V Loparju so pokopali revolucionarja Ivana Dobrinjo

Preteklo sredo, 18. t. m., je v starosti 67 let umrl star istrski revolucionar in komunist Ivan Dobrinja. Rodil se je 2. septembra 1904 v Loparju v Slovenski Istri, v kmečki družini. V revolucionarnem gibanju se je vključil že kmalu po prvi svetovni vojni. Že tedaj, ko so se v naših krajih začeli s silo uveljavljati fašisti. Že maja 1921 se je še mlad, komaj 17 let star Ivan Dobrinja spopadel s fašisti ob raznih mazačih dogodkih. Od takrat dalje se je pričelo njegovo borbeno življenje. V komunistično partijo je bil sprejet leta 1925 in od tedaj dalje je sodeloval z Rudolfom Berničem, Rudolfom Maršičem in ostalimi Istrskimi revolucionarji Slovenske kraje. Pred tem je bil vse do leta 1922 član komunistične mladine.

Zaradi svojega revolucionarnega dela je bil 1928. leta aretirán. Njegov prejšnji gozdarji v koprski gore, nato pa poslali v Rim, kjer je posebej sodišče, ki ga je 25. februarja 1930. leta obsodilo na leto težke ječe in po vrh tega še na tri leta posebnega policijskega nadzorstva. Ni držal vseh 19 let ječe, kajti 1937. leta so ga ob politični amnestiji poslali domov, tako da je prebil v zaporu osem let in štiri mesece.

Toda tudi potem, ko se je vrnil na dom, ni bil nikoli resnično sproščen, saj so ga vsako leto po trikrat, štirikrat, čeprav začasno le za nekaj dni, zaprli. Pomembno pa so ga aretirali 1941. leta, ko je vodil neko akcijo ob napadu na Jugoslavijo. Tedaj je bil v zaporu 40 dni. Brž ko je prišel na svobodo, se je vključil v narodnooslobodilno gibanje, toda avgusta naslednjega leta so ga ponovno aretirali in odpeljali v taborišče pri krajcu Cairmontenotte pri Savonijah. Tam je ostal vse do razpada taborišča jeseni 1943, ko so ga v Nemčiji odpeljali v Mauthausen. Od tod pa so ga Nemci izpustili. Bil je od kraja izčrpan, je ostal le štrideset let. Pomembno so ga prijeli in odpeljali v Nemčijo, koder se je do konca vrnil ob koncu vojne.

Po osvoboditvi se je Ivan Dobrinja ponovno vključil v delo partijske organizacije in kot star revolucionar zavzemal vidnejše položaje. Bil je med drugim tajnik SFL, nato odbornik okrajnega ljudskega odbora in tajnik kmetijske zadruge. Udeleževal se je v mnogih družbeno političnih organizacijah in bil večkrat odlikovan.

Na zadnji poti ga je spremljalo veliko soborov, znancev in prijateljev, v imenu političnih organizacij se je od njega poslovil dr. Stanko Kovačič.

NEVA LUKES

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Danasnji dan bi bil lahko odločilen, če boste ubrali pravo pot. Branili boste svoje čustvene tajnosti. BIK (od 21.4. do 20.5.) Vse se vam lepo nakazuje, toda s tem se ne rečeno, da bo šlo vse po vrsto. Nekoč ljubosumni boste brez razloga. DVOLJČKA (od 21.5. do 20.6.) Nekoč vam opraviha in to škoduje vašim poslovnim uspehom. Nekoč nerazpoloženi boste. RAK (od 21.6. do 20.7.) Več eia stitnosti in vse bo šlo po vaših načrtih. Potrebni ste duševnega počitka. LEV (od 21.7. do 20.8.) Delo bo lažje kot ste si ga zamislili. V družini nekaj ne bo prav. DEVICA (od 21.8. do 20.9.) S svojo intencijo in marljivostjo boste prodrli. Vase odprtosti ne razumejo vsi. TEHTNICA (od 21.9. do 20.10.)

TONI SVETINA UKANA

165. DRUGA KNJIGA Nikogar razen naju ne bo, ki bi lahko povedal, kaj sva govorila. Kar se bo zgodilo, bo ostalo zakopano med nama za večno. Zato ste lahko odkriti. V mojih rokah ste. Če se mi ne biva iz vam nerazumljivih razlogov poročila žalja slišati hrum orožja iz bližine, bi bili vi danes mrzli. «Morda bi bilo bolje zame,» je dejal Gorazd, ko je major premočnil, da si je prižgal cigaro. «Najbrž ne! Nebroj možnosti se vam bo odprlo, če ste moč, takšen kot ste bili pri kolu. Rad imam hrbate ljudi. Njim pomaga sreča. Zaničujem pa strahopetno drhal. Občudoval sem vas in rad bi vam bil v takem položaju podoban. Močan človek ste in včasih ste mi bili že od začetka. Tudi inteligentni ste, kar pa ne pomeni, da bi bili lahko nezmožljivi. Moja šibka točka je da sem sentimentalen od prijateljev in dobrih znancev. To mi štejejo v slabost. Pravijo, da sem oseben, kar ni v skladu s službenimi koristmi. Midva oba dobro poznavata Doris. Povsem nevažno je, kako globoko in kako dolgo jo kdo od naju pozna. Važno je, da nate vi v njenih očeh visoko ceno. To je znak, da ste moč, da nimate slehva. Njenemu ženskem nagonu zaupam bolj kakor pjejdih psihologov. Povedala mi je, da mi vi ne zaupate, kar pa sem štel — kljub temu da ste se zmotili — za pametno potezo. Nisem imel priložnosti

dokazati vam, kako ste se zmotili. Danes pa vam bom dokazal zmotno in s tem tudi svojo moč. Spustil vas bom nazaj v gozd,» se je zakrohotal Wolf in puhnil pod strop nekaj svaljkov dima ter nadaljeval pred strmečim Gorazdom: «Vseh nagibov, zakaj bom to storil, si tudi sam ne znam razložiti, zato se tudi vi ne trudite domisliti jih.» Gorazd ga je nezaupljivo motril in premišljal, kakšno past mu skuša nastaviti. «Vaš ujetnik sem! Ali vam lahko brez posledic povem, kaj mislim?» «Lahko! To mi bo v čast!» «Ne zaupam vam in ne prosim milosti.» «To vam ne bi bilo podobno. Ne zamerim vam. Mostove, ki smo jih podrl med seboj, bi bilo težko zgraditi znova.» «Jaz ne bom nikoli delal za vas! Bolje je, da me ustrelite. Nimate vrednosti, s katero bi me prepričali in kupili.» «Ne razumeva se, dragi moj. Tega nihče ne zahteva od vas. Vi ste trd in značajan človek. Klonijo samo lopovi in bojažljivci. Ljudje vašega kova nikoli. To so dragoceni ljudje bodočnosti. Ti pa so na žalost na obeh straneh zelo redki. Pa pustiva to. Dobro me poslušajte in skušajte razumeti.» Sami veste, da sem vašemu gibanju napravil najmanj toliko uslug kot nekateri vaši nesposobni voditelji škode. Za te stvari bi lahko od naših dobili kroglo. Da sem delal za vas, je moja oseba slabost. V socialističnem gibanju sem bil kot razočaran poklicni vojak prej, kot so mnogi izmed vaših voditeljev slišali besedo komunizem. Spoznal sem nekaj vaših ljudi, zavoljo katerih ne morem sovražitvi vašega naroda, čeprav sem Nemeč. Zdaj prehaltajte s pametjo: če bi bil na mojem mestu krut in brezobziren človek, kot jih je pri nas nešteto, bi vas dal pobiti na tisoče, kot jih pobijajo v Srbiji in na Poljskem. V zahvalo mi zdaj vaši strežejo po življenju. In ne samo vaši. Tudi naši in celo belogardisti. Ne zavedajo pa se, da če bom padel jaz, jih bo dal general postreliti tisoč. Toda

ne glede na to bom pogazil vse, ki se mi bodo postavili na pot. Zmlel jih bom kakor bedne črve. V neodvisnosti aparata, ki ga vodim, je moč države in njena slabost. To sta dve ostrini, ki služita samo tistim, ki jih znajo uporabljati zase. Tega pri vas vodilni ljudje ne razumejo, ker imajo preveliko moč in premajhno pamet. Ali zdaj razumete, za kaj gre?» «Skušam vas razumeti. Rad pa bi vas nekaj vprašal: Zakaj ne greste z nami, če ste naš človek? Gre za svetovno revolucijo, ki so si jo izmislili v Nemčiji, ali ne? Ne gre samo za obstoj našega naroda.» «Jaz ne spadam nikamor. Z vami ne morem, ker sem Nemeč. Kri ni voda. Ne morem biti odkrit izdajalec lastnega naroda. Glede svetovne revolucije ste vi idealisti! Prevede poznam svet. Tudi Rusi uganjajo nasilje, ki vam je nadvse tuje, tako kakor mi, samo v drugem imenu. Na žalost sem proučeval Kominterno dolgo vrsto let. Če boste ostali živi, se vam bodo nekoč odprle oči in pričeli boste razlikovati teorijo od prakse. Kar pogledajte: Rusi in s njimi vi vodite vojno proti nam v družbi zgodovinsko najbolj agresivnih in izkoriščevalnih narodov. Ali poznate zgodovino Anglosasov? Na čem temelji obstoj imperijej? Konec vojne bo kompromis. Lahko tudi separaten mir ali kdo ve kaj. Tudi če vojni izgubimo, bomo v svetu na sproti tako kot v prvi svetovni vojni dobili več kakor vi. Če boste zmagali. Jaz bi rad živel v Nemčiji, ne glede na to, kaj bo z njo. Zda me razumete, zakaj ne grem z vami in vam skušam samo pomagati ter preprečiti nepotrebne žrtve na obeh straneh. Premalo vas je Slovencev, da bi si lahko dovolili totalno vojno, ki bi lahko privedla do iztrebljenja. Rusov je dvesto milijonov, vas pa še dva ne — pa pomislite, kaj pomenite na tehnični sil, ki oblikujejo svetovno zgodovino! Priznajte, da na zaželeno ne pri nas ne pri vas. Vodstva hočejo krvi in bojov. Posebno tisti, ki sede na varnem v zaledju. Če vas spustim, ne tvegam dosti. Pravzaprav nič ali ze

lo malo. Da se zavarujem pri svojih, mi zadostuje papir z vašo izjavo, da ste moj agent. V torbi jo imam, že podpisano. Rad bi poznal tistega, ki bi preverjal, ali gre za vaš podpis ali ne.» Gorazd je prebledel, potem pa mu je vsa kri planila v obraz: «To ni pošteno!» «Saj ne razpravljava o poštenosti! Ne bodite naivni! To je izjava na papirju, s katero si oficir, ki bi me morala nasledil, lahko obriše zadnjico. Na kupe takšnih izjav imam, ki so jih vaši ljudje podpisali v zaporih, pa so vse ničeve. Za naš varnostni urad pa so menica propadale banke. Če bom zavoljo vas v nevarnosti, mi je malenkost ponarediti nekaj poročil z vašo šifro. Vojna je, moj dragi. Svet ropada. Kdo utegne in kdo zna nadzorovati prevlejana ljudje? Vse imajo v rokah močni posamezniki, ki jim nihče ne more blizu, razen še bolj močnih, seveda!» To noč proti jutru bosta z mladeničem, ki sem mu za svoje lastne kritje in vašo varnost podaril življenje, pogledala. Zvezal vas bodo slabo, odvezala se bosta in izmuznita. Stražar bo streljal, v taborišču bo preplahn, in ko se vrne, bomo raztrobili, da sta ušla. Da bo bolj verjetno, pride moč, ki je na straži, za mesec dni v zapor in zadeva bo urejena.» «Kaj pa, če ne bova ušla?» «Potem bosta jutri ob sončnem vzhodu ustreljena.» Gorazd se je zamaknil v umazana tla in molčal. Major pa ga je vprašal: «Vas skrbi prihodnost? Razmišljate, kako se boste opravi pred svojimi? To prepuščam vam! Lahko poveste resnico ali zgodbo o pobegu. Če sva odkrita, vam ne bodo večvali ne enega ne drugega. Če ste mudi, boste preblebli tudi to. Lastne ljudi boste spoznali tudi z druge, dostej neznanje vam strani. Tudi to je nujno, toda zunaj mojih moči. Živimo v dvajsetem stoletju, kar je korak nazaj, od srednjega veka proti džungli. Lahko se zgodi, da vas bodo pospravili vaši. Krivde, da ste prišli živi iz nemških rok, vam ne

Zmagoslavje Vzhodne Nemčije: štiri zlate in tri srebrne kolajne

Jugoslavanski dvojec «brez» je bil peti, italijanski četverec «brez» pa šesti... Finalna tekmovalja so potekala takole: ČETVEREC S KRMARJEM... DVOJEC BREZ KRMARJA...

Jugoslavanska nogometna prvenstva

Table with 2 columns: League name (1. zvezna liga, 2. zvezna liga) and match results (IZIDI, LEŠTIVICA).

PLAVANJE BALKANSKO PRVENSTVO

Jugoslavanski plavalci čedalje manj uspešni

Nov jugoslavanski rekord Nenada Miloša na progi 100 m hrbtno - Na ekipni lestvici Jugoslavija trenutno na 3. mestu

Table of swimming results for Balkan Cup, listing names, countries, and times for various events like 100m backstroke and 4x100m relay.

PRED ZAČETKOM NOGOMETNEGA PRVENSTVA

Bazoviška Zarja - ekipa mladih

Letošnji cilj Bazovcev je ostati v drugi kategoriji

Skoraj vse naše nogometne ekipe so že začele s pripravami... Nekaj novosti... Bazoviška Zarja bo v prihodnji sezoni nastopila v drugi kategoriji...

NEUSPEL POVRATEK STAREGA HAILWOODA

Agostini v Silverstonu dvakrat prvi na cilju

Barry Sheene, nova zvezda angleškega motociklizma

SILVERSTONE, 22. — Ta dirka v Silverstonu bi morala pomeniti povratek velikega motociklističnega pilota, kot je bil Mike Hailwood... Agostini je bil dvakrat prvi na cilju.

Lanska postava bazoviške Zarje, ki bo letos nastopila v drugi nogometni kategoriji

TENIS TURNIR V GRADEŽU

Panatta premagal Mulligana v borbi za osvojitve 1. mesta

Med posameznicami je bila najboljša Južnoafričanka Kirk

GRADEŽ, 23. — V nedeljo se je zaključil 6. mednarodni teniški turnir mesta Gradež... Panatta je premagal Mulligana v borbi za osvojitve 1. mesta.

Letošnja ekipa

Bazoviška Zarja bo v prihodnji sezoni nastopila v drugi kategoriji... Letošnja ekipa... Kapetan Vojko Krizmančič...

Mnjenja igralcev

Cilj ekipe je seveda obstanek v drugi kategoriji... Mnjenja igralcev... «Kaj pa, če naju zunaj počijo?»... «Vseeno bo bolje kot pri smreki»...

«Kaj pa, če se igrate z menoj? In me čaka računalnik...»... «Kaj pa, če se igrate z menoj? In me čaka računalnik...»... «Kaj pa, če se igrate z menoj? In me čaka računalnik...»

«Kaj pa, če se igrate z menoj? In me čaka računalnik...»... «Kaj pa, če se igrate z menoj? In me čaka računalnik...»... «Kaj pa, če se igrate z menoj? In me čaka računalnik...»

«Kaj pa, če se igrate z menoj? In me čaka računalnik...»... «Kaj pa, če se igrate z menoj? In me čaka računalnik...»... «Kaj pa, če se igrate z menoj? In me čaka računalnik...»

